

stæder og deels fra Landet. De fik Befordring efter de forskjellige Vetingelser, hvorunder de reisic; skulde de reise meget hurtigt, fik de dem af Rjyskæderne, og havde de Leilighed til at bestille dem længere Tid forud, fik de dem fra Landet; men Ingen af dem fik nogen saadan Befordring uden at kunne fremvise et Vognpas, der havde Coupons vedhængt, og uden at afgive Beviset for Befordringen, som umiddelbart maatte noteres paa deres Pas. Naar de da indleverede deres Vognpas, stod der derpaa, hvilke Stæder og under hvilke Vetingelser de havde faaet Befordring, og Ingen kunde kræve Godtgjørelse for saadanne Befordringer uden at fremlægge den Dvittering, de havde klippet af et saadant Pas, og som paa Passet viste sig at være afklippet. Sagen er altsaa ikke ny, og den er desuden ganske simpel; det gjælder ikke om Andet end om at udstede en Obligation med Coupons. Det Samme kan gjøres med Hensyn til Qvarterer; og det Samme bør gjøres i ethvert Tilfælde, hvor Regjeringen overgiver sin Myndighed til for Statens Regning at forlange Nogetsomhelst. Der burde være en Lov derom, saaledes at Ingen uden enten at holde sig til den paagjældende Personligheds Ansvarlighed eller selv at paatage sig Faren for ikke at faae Noget turde afgive Noget for Statens Regning, medmindre den vedkommende Person viste sin Bemyndigelse til at kræve det Afgivne. Den Glendrian, at en Mand fordi han har en Charakter, fordi han har en vis Stilling, kan gaae hen og sige: jeg skal kjøres frit, eller jeg skal have frit Qvarter, den er ikke rigtig, den bør ikke finde Sted, og der er heller ingen Vanskelighed ved at affaste den. Hvorfor er man kommen til denne Vanskelighed? Fordi man istedetfor ved de forskjellige Myndigheder at føre en Dagbog over sine Gjerninger, lader Kassebogen være sin Dagbog, saaledes at man ikke kjender sine egne Handlinger, førend Kassebogen viser, hvad de have kostet. Men hvortil har ogsaa dette ført? Til at Kassebogen har viist, at de have kostet mere, end man var berettiget til udgive for disse Handlinger. Der er en Retning, hvori dette har viist sig overordentlig fremtrædende, det er ved Bygningsvæsenet. Ved Bygningsvæsenet har Regjeringen staaet inde med 30—40,000 Rb. udgivne

Midler, som den ikke har vidst Noget af, og de Overbestyrende have brugt 14 Dage, 3 Uger, ja hele Maaneder, for at komme under Veir med, om de skulde 80,000 Rb. eller 30,000 Rb.; naar de saa efter Maaneders Forløb ere komne under Veir med, at de skulde 80,000 Rb., saa have de et Par Maaneder derefter faaet at vide, at det dog var 100,000 Rb. Dette er det Samme i det Større, som det Andet er i det Mindre, men det principmæssige er at tvinge Regjeringen til ikke at lade Noget optræde paa dens Begne eller kræve Noget udredet paa Statens Bekostning, uden paa den ene Side at meddele Staten, at de have gjort Brug af denne Myndighed, og paa den anden Side at qvittere derfor i en saadan Form, som af Staten er anerkjendt for en fuldstændig gyldig. Jeg skal forøvrigt endnu gjøre den Bemærkning herved, at en Deel af de Rjysker, hvorom der her er Tale, komme under Amterne; fra Amternes ikke klare Forretningsførelse hidrører det, at en forskjellig Deel af saadanne Befordringer er bleven afgiven, uden at Noget veed deraf, og endnu mindre, hvad de koste, førend Regningen, som man tigger sig til, indkommer. Der er forøvrigt en Methode, som jeg skal henlede Opmærksomheden paa, og som kan kræve en Lov eller ialtfald en meget klart udtalt offentlig Bestemmelse, og det er den; at alle Regninger for Gjenstande af saadan Art, og især naar man giver en bestemt Dvittering derfor, hvorpaa det staaer trykt, tabe deres Betydning, isald de ikke ere indleverede inden en vis Tid. Dette er heller ikke noget Nyt, det er Noget, man har været nødt til at indføre i alle Lande, hvor der til givne Tider for Statens Regning har været store og vanskelige Omsætninger af lignende Art, og hvor man er bleven ilde berørt ved efter Aaringers Forløb at see, hvad man skulde bort i hundredetufindviis uden at have mindste Anelse derom.

Fischer: Jeg kan være ganske enig med den sidste ærede Taler i Meget af, hvad han har ytret, baade i dette og i hans foregaaende Foredrag, men jeg troer dog, at i begge disse Foredrag Noget er blandet sammen. Med Hensyn til det Principspørgsmaal, jeg tillod mig at bringe paa Bane, og Betragtninger over, at